

การเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

The Preparation of Teachers for Receiving ASEAN Community of School
under the Office of Secondary Educational Service Area 25

อิสราภรณ์ พรเพ็ญ^{1*} และ ธนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข²

Isaraporn Pornpeng^{1*} and Thanomwan Prasertcharoensuk²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Educational Administration Program, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความพร้อมของครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และ 2) ศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระยะแรก คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 351 คน และกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อมครูเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.98 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS for Window) เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสรุปอุปนัย

ผลการศึกษา

1) ครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาษาและการสื่อสารมีความพร้อมน้อยที่สุดอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

2) แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือ การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 3 ปี และ 5 ปี กำหนดตัวชี้วัด/มาตรฐานคุณภาพครูใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดประเมินผลและกำกับติดตามการปฏิบัติงานของครู ส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพิ่มทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาของสมาชิกในประเทศอาเซียน ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพ

*Corresponding author. Mobile: +66 (0) 8 3672 2215

E-mail address: dorayaki_tk@hotmail.com

ในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประชาคมอาเซียนและระดับนานาชาติได้

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อมครู, ประชาคมอาเซียน

Abstract

This research was descriptive research, the purpose were : 1) to study the current condition of teachers preparation for receiving ASEAN community of school under the office of Secondary Educational service area 25, 2) to study how to prepare the teachers for receiving ASEAN community of school under the office of secondary school educational service area 25. The sample consisted of 351 secondary school teachers under the office of Secondary Educational Service Area 25 and 5 targets who gave the information for the article of how to prepare the teachers for receiving ASEAN community.

The tools used for data collection were questionnaire with a reliability of 0.98 and the structured interview. The collected data were analyzed by computer packaged program. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research findings:

1) The teachers under the office of Secondary Educational service area 25 had prepared for receiving ASEAN community in overall image was in high level, except Language and Communication aspect was in fair level.

2) The way of teachers preparation for receiving ASEAN community were encouraging the teachers aware about the importance of ASEAN community, making education development plan; a 3 year plan and a 5 year plan, provide the indicator and the teacher standard for working control and assessment, encourage the teachers to make the class research, develop the communication skills in English and the languages in each country in ASEAN, making the efficiency in technology, exchange and cooperate in education development for sharing the opinion among ASEAN community and the international.

Keywords: The Preparation of Teachers for Receiving ASEAN Community, ASEAN Community

บทนำ

สังคมใหม่ในอนาคตเป็นสังคมที่ยึดถือความหลากหลายเป็นหลัก คือ ยึดถือความแตกต่างและเสรีภาพส่วนบุคคล ที่สำคัญการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมนั้นจะมีองค์กรในระดับสากลเป็นผู้ดูแล และถูกหลอมละลายเข้าไปสู่ระบบเครือข่ายในที่สุด (CitiMarsh & McLennan Companies, 2010) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงก่อตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations) ภายหลังการรับรองเอกสาร “วิสัยทัศน์อาเซียน 2020” (ASEAN Vision 2020) ในปี พ.ศ. 2540 เพื่อพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี 2563 และเห็นชอบให้มีการร่าง “กฎบัตรอาเซียน” เพื่อเป็น “ธรรมนูญ” การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้ง 10 ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ตลอดจนการประชุมสุดยอด

อาเซียนในปี พ.ศ. 2550 ที่มีความตกลงให้เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นอีก 5 ปี คือ ภายในปี พ.ศ. 2558 ส่งผลให้เกิดความพยายามในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนดเวลาดังกล่าวในทุกมิติอย่างเป็นรูปธรรมและจริงจังมากยิ่งขึ้น การเตรียมการและการสร้างความพร้อมด้านการศึกษาก็เพื่อรองรับความเป็นอาเซียนจึงเป็นประเด็นสำคัญ อย่างยิ่งที่จะสร้างคนในชาติให้ก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้ทันกับสังคมอาเซียนอย่างมีคุณภาพ พร้อมเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในวิธีการดำรงชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นประชาคมอาเซียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ระดับพื้นฐาน, 2554)

สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน และมีทักษะความพร้อมที่จะเข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน, 2554) โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนภายในโรงเรียน เผยแพร่ ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร สร้างเจตคติที่ดี และเตรียมความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนก้าวสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 (วิจารณ์ พานิช, 2555) กล่าวไว้ว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำต้องเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง ครูยุคใหม่จึงต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 คือ ต้องเรียนรู้ทักษะ 3R x 7C และพัฒนาตนเองเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะเป็นการเรียนรู้เพื่อศิษย์และเพื่อชีวิตของตนเองให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพลเมืองของประชาคมอาเซียน ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์แห่งประชาคมอาเซียนให้ก้าวไกลในสังคมโลก การเตรียมความพร้อมครูในด้านการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากครูเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งถ่ายองค์ความรู้ เจตคติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพในประชาคมอาเซียน ครูจึงต้องมี ความพร้อมในการเตรียมตนเองเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หากครูมีความพร้อมแล้วย่อมส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง จากเหตุผลและหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ ไปใช้ในการเตรียมความพร้อมครูและพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ระยะที่ 2 สังเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในระยะที่ 1 โดยเลือกประเด็นจากสภาพปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมครูสู่ประชาคมอาเซียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และกำหนดประเด็นศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 3,693 คน จากทั้งหมด 84 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวนทั้งหมด 5 คน โดยได้กำหนดคุณลักษณะสำคัญของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อมครูเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปฏิบัติหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนและนโยบาย ในการส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 1 คน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์ด้านการบริหารงานมากกว่า 5 ปี มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อมครูเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำหน้าที่ในการวางแผนและการดำเนินงานในการส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษาให้พร้อมก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดโรงเรียนละ 1 คน เพื่อให้ได้แนวทางในการเตรียมความพร้อมครูที่หลากหลายและสามารถนำไปใช้ได้จริงในทุกบริบทโรงเรียน จำนวน 4 คน

2. รูปแบบการวิจัย

ใช้วิธีการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยหรือแบ่งเป็นชั้นภูมิตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน แล้วทำการจับฉลากตามขนาดที่กำหนด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของ โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เล็ก	40	624	59
กลาง	30	1,154	110
ใหญ่และใหญ่พิเศษ	14	1,915	182
รวม	84	3,693	351

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ระยะที่ 1 ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านภาษาและการสื่อสาร ด้านการพัฒนาและใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน ด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาและจัดระดับความคิดขั้นสูง ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยใช้เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนนและมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

3.2 ระยะที่ 2 ใช้แบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิด (Open Ended) ที่ได้จากการสังเคราะห์แบบสอบถามในระยะที่ 1 โดยกำหนดประเด็นคำถามจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ “ด้านภาษาและการสื่อสาร”

นำเสนอแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2) นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3) นำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4) จัดส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 ฉบับ และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับคืนจำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 ระยะที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยใช้คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปผลการศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามสภาพการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 ระยะที่ 2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอข้อมูลตามกรอบแนวคิดและนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบรายงานเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับความพร้อม	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.84	0.76
2. ด้านภาษาและการสื่อสาร	3.31	0.92
3. ด้านการพัฒนาและใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน	3.67	0.79
4. ด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม	3.92	0.72
5. ด้านการพัฒนาและจัดระดับความคิดขั้นสูง	3.75	0.74
6. ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.45	0.65
รวม	3.85	0.76

ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.65) คือ ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.92) คือ ด้านภาษาและการสื่อสาร

1.2 แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยยะที่ 1 สามารถกำหนดประเด็นสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

1) การวางแผนและการดำเนินงาน จัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ต้องเริ่มจากการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน อาทิ การจัดกิจกรรมวันอาเซียน รายการเสียงตามสาย ในตอนเช้าและเที่ยงในทุกวัน ส่งครูเข้ารับการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานในโรงเรียนศูนย์อาเซียนศึกษา หรือดูงานในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน รวมทั้งสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับประชาคมอาเซียน ต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 3 ปี 5 ปีและพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน โดยบูรณาการความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

2) การใช้หนังสือตำราเรียน สื่อนวัตกรรมที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีแนวทางเตรียมความพร้อมครูโดยการส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อสร้างสื่อนวัตกรรมต่างๆ ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมครูให้ใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อนวัตกรรมที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ อาทิ กำหนดนโยบายให้ครูเริ่มใช้หนังสือตำราเรียนภาษาอังกฤษในวิชาหลัก (วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์) สนับสนุนครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อและนวัตกรรมต่างๆ ที่เป็นภาษาต่างประเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน

3) การใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น พบว่า แนวทางในการเตรียมความพร้อมครูด้านนี้สามารถเริ่มต้นจากการสื่อสารและทักทายเป็นภาษาอังกฤษ อาทิ โครงการ

ทักทายภาษาอังกฤษทุกวันจันทร์ การส่งเสริมให้ครูพูดภาษาอังกฤษทุกวันทุกสถานที่ให้ได้มากที่สุด (speak English every day every where) การสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดค่ายสอนภาษาอังกฤษสำหรับครูและนักเรียน เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้ภาษาภาษาอังกฤษให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มประชาคมอาเซียน การกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนเข้ารับการอบรมและทดสอบความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ

4) การสื่อสารด้วยภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียน พบว่า แนวทางในการเตรียมความพร้อมครูในการสื่อสารด้วยภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียน สามารถเริ่มต้นจากการส่งเสริมให้ครูสื่อสารภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียนกับประเทศใกล้เคียงตามบริบทของภูมิภาคตนเอง อาทิ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศลาวที่ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ภาษาลาวให้ได้ ภาคใต้มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ก็ฝึกภาษามลายู การกำหนดนโยบายจ้างครูต่างชาติเข้ามาสอนภาษาประจำชาติในโรงเรียนและเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การส่งเสริมครูให้เข้ารับ การอบรมการสื่อสารด้วยภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้ครูจัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนโดยบูรณาการความรู้ด้านภาษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน รวมทั้งต้องสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญจำเป็นในการสื่อสารภาษาของประเทศในประชาคมอาเซียน กำหนดนโยบายให้ครูแต่ละกลุ่มสาระรับผิดชอบภาษาของประเทศอาเซียน แล้วบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นฐาน พบว่า ครูจะต้องพัฒนาตนเองด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร สร้างสื่อและนวัตกรรมใหม่โดยบูรณาการใช้ภาษาอังกฤษเข้าไปในการจัดกิจกรรม การให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษในบางรายวิชา ส่งเสริมครูให้ออกข้อสอบและจัดทำเอกสารประกอบ การจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ

6) การจัดการข้อมูล ข่าวสารการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ พบว่า มีแนวทางในการเตรียมความพร้อมครูโดยการกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยทุกปีการศึกษาและเผยแพร่ผลงานทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดนิทรรศการ จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้ภายในบริเวณโรงเรียนและรอบบริเวณโรงเรียน จัดกิจกรรมหรือส่งครูเข้าร่วมประกวดเว็บไซต์หรือบล็อกความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อกระตุ้นให้ครูได้จัดการองค์ความรู้ของตนเองและเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ

7) การจัดเตรียมหลักสูตรให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน พบว่า โรงเรียนมีแนวทางดำเนินการได้หลากหลายวิธีตามบริบทและความพร้อมของแต่ละโรงเรียน อาทิ การเปิดรายวิชาเพิ่มเติมและรายวิชาพื้นฐานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (วิชาโลกศึกษา, วิชาอาเซียนศึกษา) การเปิดหลักสูตรห้องเรียน 2 ภาษา หลักสูตรมาตรฐานสากล ห้องเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบางรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งเปิดหลักสูตรสอนภาษาเพิ่มเติม อาทิ ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว เพื่อเสริมทักษะการสื่อสารในประชาคมอาเซียน ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน บูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

8) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ครูต้องจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อที่จะประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา โดยมีแนวทางการเตรียมความพร้อมครู อาทิ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือห้องเรียนสีขาว ซึ่งเป็นการแบ่งปันความรับผิดชอบแก่ชุมชน โดยการร่วมมือช่วยเหลือกำกับติดตามพฤติกรรมนักเรียนร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหาร

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 การเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” สอดคล้องกับการดำเนินการตามจุดเน้นข้อที่ 7 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม (ASEAN Community) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการพัฒนาตนเอง ความพร้อมครูโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” เนื่องจากว่า ครูตระหนักถึงความสำคัญของการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเองอย่างหลากหลาย อาทิ การส่งครูเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่งเสริมครูในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับเอกสาร อะมะวัลย์ (2554) ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา และการเข้าเป็นประชาคมอาเซียนประกอบด้วย ปัจจัยด้านความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2) ด้านภาษาและการสื่อสาร ความพร้อมครูโดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ซึ่งเป็นด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุด เนื่องจากว่า ครูขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ส่งผลให้มีการใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อนวัตกรรมที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ขาดประสบการณ์ในการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ รวมทั้งขาดการประสานงานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง

ชุมชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับนพดล สุตนต์วิมลชัยกุล (2554) ศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาเซียนไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า ควรมีการพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้น

3) ด้านการพัฒนาและใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมครูในภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เนื่องจากว่า ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย สะอาด เป็นระเบียบ เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและเคารพในความหลากหลายของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น สอดคล้องกับกรอบสมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ในสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) สมรรถนะที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียน ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพครูไว้ว่า ให้ครูจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สุขภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน

4) ด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม การเตรียมความพร้อมครูโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” เนื่องจากว่า ครูเห็นคุณค่า ให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นหรือผลงานและให้เกียรติผู้อื่น มีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนและเสริมแรงให้แก่เพื่อนร่วมงานปรับตัวเข้ากับผู้อื่นเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในทุกด้าน สอดคล้องกับกรอบสมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ในสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) สมรรถนะที่ 3 ภาวะผู้นำครูที่ได้กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพครูไว้ว่า ครูจะต้องเป็นผู้มีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่เหมาะสมกับความเป็นครู (Adult Development) เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญของความคิดเห็นและผลงานของผู้อื่น กระตุ้นจิตใจ ปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันและมุ่งมั่นต่อเป้าหมายเดียวกัน

5) ด้านการพัฒนาและจัดระดับความคิดขั้นสูง การเตรียมความพร้อมครูโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุน

ครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการกระตุ้นครูให้พัฒนาด้านการคิดขั้นสูง โดยกำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในทุกปีการศึกษา ทำให้ครูได้ศึกษาวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งปรับทัศนคติของตนเองในทุกด้าน โดยมีผู้บริหารคอยกำกับ ติดตาม สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว สอดคล้องกับกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 21 (Association of Southeast Asian Nations, 2009) ได้กำหนดสมรรถนะหลักของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไว้ว่า ครูต้องมีสมรรถนะในด้านการพัฒนาทักษะการจัดลำดับความคิดระดับสูง

6) ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู การเตรียมความพร้อมครูอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการกำหนดไว้ในแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2541) ที่กล่าวว่า ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้ครูต้องปฏิบัติตามกฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู ซึ่งองค์กรวิชาชีพครูเป็นผู้กำหนดและสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีการละเมิดจะมีการลงโทษ

2.2 แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 3 ปี และ 5 ปี สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน กำหนดตัวชี้วัด/มาตรฐานคุณภาพครู เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดประเมินผลและกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของครู ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ครูเพิ่มทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาของสมาชิกในประเทศอาเซียน มีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและสร้างเครือข่าย เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในประชาคมอาเซียนและระดับนานาชาติ สอดคล้องกับ นพดล สุตันตวิณชัยกุล (2554) พบว่า ควรมีการพัฒนา ครู-อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT การค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและระดับนานาชาติให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน กำหนดตัวชี้วัด สถานศึกษา ตัวชี้วัดครู นักเรียนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียน

1.2 ระดับสถานศึกษา

1) ควรมีการกำหนดทิศทางการจัดทำ หลักสูตรอาเซียนศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) ควรมีการจัดอบรม สัมมนา และ พัฒนาครูให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และ ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมให้ครู เกิดความมั่นใจ กล้าที่จะสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ในประชาคมอาเซียนได้

3) ควรจัดกิจกรรมให้ครูได้มีโอกาสเผยแพร่สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับนักเรียน ครู ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวชี้วัดและมาตรฐานคุณภาพครูในประชาคมอาเซียน และงานวิจัยเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครูในด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีในการสร้างสื่อนวัตกรรมและการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

นพดล สุตันตวิณชัยกุล. (2554). การศึกษาความพร้อม ด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.

(2556). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2541). แบบแผน พฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539.

กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2554). หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม การศึกษา เพื่ออาเซียน. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ปริ้นท์ติ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553).

คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง

ศึกษาธิการ. (2554). แนวการจัดการเรียนรู้สู่

ประชาคมอาเซียน ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการ บริหารการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน.

[ม.ป.ท.:ม.ป.พ.].

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554).

การส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยผ่านกิจกรรมค่าย.

กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.

เอกราช อะมะวัลย์. (2554). การพัฒนาการศึกษาของ
โรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความ
พร้อมด้านบุคลากร สู่วิทยานิพนธ์ปริญา
อาเซียนในปี พ.ศ. 2558. วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
ทรัพยากรเพื่อความมั่นคง คณะรัฐศาสตร์
และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

Association of Southeast Asian Nations. (2009).
Roadmap for an ASEAN Community
2009-2015. Jakarta: ASEAN Secretariat.
CitiMarsh & McLennan Companies. (2010).
Global Risks 2010 A Global Risk
Network Report, Switzerland.